

در این مقاله می آموزیم:

✓ حقوق سهامداران (قسمت اول)

حقوق سهامداران

در قسمت‌های قبل گفتیم که یکی از مزایای سرمایه‌گذاری در بورس حمایت قانون‌گذار از سرمایه‌گذار است. به بیان دیگر افراد در سرمایه‌گذاری در بورس از حقوق مشخصی برخوردار می‌شوند که این حقوق منافع آنها را تضمین می‌کند. در این قسمت می‌خواهیم درباره حقوق سرمایه‌گذاران صحبت کنیم.

در یک طبقه‌بندی کلی سرمایه‌گذاران از دو نوع حقوق برخوردار می‌شوند:

الف) حقوق مالی

ب) حقوق غیر مالی

منظور از حقوق مالی آن دسته از حقوق سرمایه‌گذار است که جنبه مالی دارد. مهم‌ترین حقوق مالی که سرمایه‌گذاران در بورس از آنها برخوردارند عبارتند از:

✓ حق دریافت سود نقدی

همان‌طور که گفتیم شرکت‌هایی که سهامشان در بورس یا فرابورس معامله می‌شود در پایان سال مالی، مجمع برگزار کرده و درباره موارد مختلفی از جمله تقسیم سود تصمیم‌گیری می‌کنند. شرکت‌ها موظف هستند حداکثر ۸ ماه پس از تشکیل مجمع سالیانه سودی را که در مجمع تصویب شده را به سهامداران بدهند. اگر شرکت در مهلت تعیین شده سود سهامداران را پرداخت نکند سهامداران حق شکایت دارند.

نحوه شکایت به این صورت است که سهامدارانی که شرکت آن‌ها عضو کانون نهادهای سرمایه‌گذاری یا شرکت‌های سرمایه‌گذاری سهام عدالت باشد به کانون‌های مذکور مراجعه می‌کنند و سایر سهامداران هم به کانون‌های کارگزاران بورس و اوراق بهادار مراجعه و شکایت خود را مطرح می‌کنند. اگر با پیگیری کانون‌های مذکور شرکت باز از پرداخت سود ممانعت کند

سهامداران شرکت می توانند شکایت خود را از طریق سایت اینترنتی www.Davao.seo.ir

به دبیرخانه بورس و اوراق بهادار مطرح کنند و از این طریق موضوع را مورد بررسی و پیگیری قرار دهند. هیئت داورى سازمان بورس که متشکل از یک قاضی منصوب توسط ریاست قوه قضائیه و دو متخصص مالی و اقتصادی است به شکایت سهامداران رسیدگی کرده و در صورت احراز حقوق آنها شرکت را به پرداخت اصل سود و خسارت های وارده محکوم می کند. لازم به ذکر است که آرای صادره از سوی هیئت داورى سازمان بورس قطعی و لازم الاجرا است.

✓ حق تقدم نسبت به سهامداران قبلی در افزایش سرمایه

شرکت هایی که سهامشان در بورس یا فرابورس معامله می شود، گاهی مواقع برای تأمین منابع مالی مورد نیازشان سهام جدید عرضه می کنند و از طریق فروش آن ها سرمایه خود را افزایش می دهند. در جریان افزایش سرمایه شرکت ها سهامداران فعلی شرکت به نسبت سهام خود در اولویت خرید سهام قرار دارند؛ یعنی سهام جدید شرکت ابتدا باید به سهامداران فعلی همان شرکت عرضه شود و در صورت عدم تمایل آن ها برای خرید این سهام به سایرین واگذار شود. در این شرایط شرکت به سهامداران فعلی خود اوراق حق تقدم می دهد تا با استفاده از این اوراق بتوانند سهام جدید را خریداری کنند.

دو نکته درباره اوراق حق تقدم سهام

نکته اول: سهامداران فعلی شرکت در صورت عدم مشارکت در افزایش سرمایه حداقل ۶۰ روز مهلت دارند تا اوراق حق تقدم خود را در بورس یا فرابورس بفروشند و از سود فروش این اوراق بهره‌مند شوند. قیمت اوراق حق تقدم سهام در بورس معمولاً مابه‌التفاوت قیمت فعلی سهم در بورس و ارزش اسمی سهم یعنی ۱۰۰ تومان برابر است.

نکته دوم: در صورتی که سهامداران فعلی شرکت در مهلت تعیین شده که اصطلاحاً به آن مهلت پذیره‌نویسی گفته می‌شود، سهام جدید را خریداری نکنند و اوراق حق تقدم خود را در بورس یا فرابورس نفروشند، باز هم حق آنها محفوظ است زیرا شرکت بعد از پایان مهلت تعیین شده سهام باقیمانده را در بورس و فرابورس می‌فروشد و مبلغ حاصل از فروش را پس از حذف ارزش اسمی و هزینه‌های مربوط به حساب سهامداران واریز می‌کند.

در قسمت بعد درباره حقوق غیرمادی سرمایه‌گذاران صحبت می‌کنیم.

همراه ما در قسمت‌های بعد باشید! :

فاطمه نمازی

نگارنده: محسن تقی نژاد

